

*Gió mùa đông bắc làm em khóc
Hà Nội, anh ơi phải rồi đấy! (tmt)*

Tôi trở về nhà sau một chuyến bay dài đến một. Không biết ai là người đầu tiên đặt tên cho những chuyến bay đêm là 'đêm một' thật là hay. Chẳng cần gì cả thực và người của mười ba, mười bốn nghìn thì chắc chắn một màu xanh như cô Kiều của cả Nguyễn Du cũng thành một đất. Chẳng nghĩa mang đến những đến đến sống tình cảm của ta rồi nhieu, có những chỉ mình không thể nào thay bằng chỉ khác được. Mười lăm đi, về giữa Việt Nam và Mỹ tôi vẫn lúng túng giữa và Mỹ, hay về Việt Nam. Việt Nam là quê hương của mình thì mình về là đúng rồi, những ở Mỹ có một mái nhà, một nghề, cái bằng của mình thì mình nói là về đâu có sai. Nhưng sao lúc tôi gặp Việt Nam, chào những người thân quen, nói tiếng trở về Mỹ lòng vẫn ấm áp vẫn thấy buồn buồn.

Ba mươi năm sống ở Mỹ mà vẫn chưa nhận được quê hương, vẫn bắt chước một hôm nào đó, không cần phải là có những thu hay có mùa đông, chỉ là một buổi chiều như tất cả mọi buổi chiều, đang ngồi uống trà bỗng không hiểu vì một buổi chiều nào rồi xa xôi quê nhà thăm thẳm, về cái xóm cũ, về cái ngõ vào nhà, về cái vũng nước đến cái gà đâu đó, về cây trồng cá, về cái bồn nước của. Rồi lan man như về những cũ, về buổi hôm hò đầu tiên, người yêu thật, người tình thật. Chao ôi, người là như! Những một ra, bỗng thêm được về quê ngay lập tức. Thế mà về Việt Nam đến tuôn là thế ba là bắt đầu như về cái nhà ở Mỹ. Không biết mấy chục cây có ai tưới không? Mùa Đông này tuy có rồi không? Nhưng về mấy người thân, mấy người bạn đang mong mình về, rồi lại như về cái sách vở, cái tiền nghỉ và chỉ có gì được về ngay đến trên cái giường của mình thay vì phải ngồi khách sạn.

Chao ôi! chỉ một chút về mà có trăm điều muốn nói.

Anh Sơn, ông anh họ của tôi, du học từ thời niên 60. Bây giờ ngoài 60 tuổi, anh đã đi du lịch khắp nơi trên thế giới, anh nói:

- Bao giờ về Việt Nam tôi vẫn thích nhất.

Tôi nói :

- Tôi vì Việt Nam là quê hương của mình, nên tự nhiên mình yêu. Thế thôi!

Anh bảo:

-Đúng vậy!

Chúng ta chắc ai cũng yêu quê hương của mình, tự nhiên như yêu cha mẹ, con, cháu hay yêu chính bàn tay, bàn chân mình. Thế thôi! Thế là đơn giản. Thế là anh em rủ nhau thu xếp về Việt Nam. Về Việt Nam vào dịp cuối năm, vào dịp thiên hạ kéo nhau 'về quê ăn tết' rồi là đông nên phải mua vé tết tháng sáu.

Tôi cứ tính đi tính lui xem phải đem những gì? Vì lần này đem theo cả chồng con, sẽ đi tính đi

nh... u n... i nên không th... đem theo nh... ng thùng qu... n áo l... nh v... B... c cho h... hàng... quê đ... c. Thôi đành gi... i... i ch... đ... p sau. C... cách hai, ba năm tôi v... thăm Vi... t Nam m... t l... n. M... i l... n v... l... i th... y m... t Vi... t Nam đ... i khác, nghe nh... ng câu chuy... n khác v... Vi... t Nam. Hai c... u con trai c... a tôi m... i v... l... n th... nh... t, đã th... y xôn xao r... nhau cu... i năm tr... l... i không có b... m... đi theo. Ch... c trong máu hai c... u, nh... ng gi... t nào thu... c v... m... cho mình đang dành ch... đ... ng.

Chúng tôi đi trong m... t Hà N... i đ... y gió, ng... i Hà N... i đ... t tên cho gió này là Gió Mùa Đông B... c. Có không bi... t bao nhiêu thi sĩ, bao nhiêu nh... c sĩ đã xúc đ... ng v... nh... ng c... n gió này và vi... t ra bao nhiêu tác ph... m làm thăng hoa đ... i s... ng con ng... i đ... ngay c... khi đang s... ng trong m... t hoàn c... nh khó khăn nh... t, con ng... i v... n tìm ra cái đ... p c... a n... i mình đang s... ng. Khí h... u c... a tháng M... i M... t và tháng Ch... p âm l... ch là khí h... u l... nh và đ... p nh... t trong năm c... a mi... n B... c. Gió hay tr... l... nh đ... t ng... t nh... m... t ng... i đi xa b... ng tr... v... không báo tr... c. Có th... m... i bu... i sáng tr... i còn r... t... m không có gì báo hi... u là m... t ngày l... nh, nh... ng đ... n tr... a gió... đâu b... ng kéo v... ch... t ph... . Gió chen chúc vào đám đông đang đi trên đ... ng, gõ c... a nh... ng ngôi nhà, hàng quán, ng... i sát vào nh... ng ng... i buồn bán hai bên v... a hè r... t là h... n nhiên. Ch... ng c... n nói năng gì c... . Ch... c... n có m... t, tôi đ... n, tôi ng... i xu... ng và tôi... i. Gi... ng nh... Caesar ngày tr... c I came, I saw, I conquered. Th... là m... i ng... i ch... y ủa đi mua áo... m đ... ng... i chung v... i gió.

Chúng tôi đã đ... c đi, đ... c ng... i chung v... i Gió Mùa Đông B... c trong su... t m... i ngày... Hà N... i.

Bây gi... ng... i đây nh... Gió Mùa Đông B... c, mu... n khóc.

Su... t t... Sài Gòn, đi xe ca theo tour Ti... n Giang, H... u Giang, Phan Thi... t, Nha Trang, Hà N... i r... i bay ra Phú Qu... c, ta nhìn th... y s... ph... n th... nh luôn luôn đi bên c... nh nghèo đói m... t cách r... t rõ ràng.

Mi... n B... c, mi... n Trung... quê v... n còn kh... và nh... u ng... i r... t nghèo trong khi... thành ph... Sài Gòn, Hà N... i, hàng đêm ng... i ta đ... xô ra ph... tiêu ti... n (không bi... t ti... n... đâu ra mà nh... u th... !)... nh... ng nhà hàng, nh... ng quán ăn thì ng... i trong n... c tiêu phung phí h... n Vi... t Ki... u. Th... vào m... t ch... ăn ch... i nh... vào bar ch... ng h... n, thì có th... ch... nhìn chai r... u g... i s... nh... n ngay ra ai là Vi... t Ki... u ai là Vi... t Vi... t (ch... m... t c... u cháu tôi dùng đ... g... i ng... i trong n... c). Vi... t Ki... u xài sang g... i chai r... u 150 m... kim, trong khi đó Vi... t Vi... t g... i chai r... u 1.500 m... kim. Tôi quê mùa, h... i cháu:

- Chai r... u gì mà đ... t v... y?

- Con không bi... t, nh... ng th... y h... tr... 1.500 m... kim cho chai r... u; h... đi năm, sáu ng... i tiêu m... t bu... i t... i năm ngàn đô là chuy... n nh... .

Nghe nói m... t t... i tiêu năm ngàn đô là chuy... n nh... thì ch... c ai cũng bi... t cái xu... t x... c... a nh... ng s... ti... n nh... đó th... t là mù m... t.

Ăn u... ng... các ti... m bây gi... cũng đ... t h... n g... p năm sáu l... n c... a ba năm tr... c và không ngon. Trung bình chúng tôi ăn m... t b... a cho m... t ng... i là t... ba cho đ... n b... y m... kim. So v... i... M... thì r... , nh... ng v... i ti... n l... ng c... a m... t ng... i trung bình là 700.000 đ... ng Vi... t- kho... ng h... n 40.00 m... kim m... t tháng- thì làm sao tr... đ... c.

Tôi t h i, Sài Gòn bây gi hình nh không ai n u ăn trong nhà hay sao mà t i nào các ti m, các quán cũng t p n p khách ăn? Bao gi nhìn chung quanh các bàn cũng r t nh u ng i đ a ph ng ng i ăn, ph n đông là gi i tr , và trung niên. Trên bàn đ y y p th c ăn và bia, n c ng t.

L ng c a m t công ch c không bi t con s th t là bao nhiêu?

Tôi có m t ng i em h xa Hà N i, làm phó giám đ c m t công ty nhà n c gì không rõ mà anh đi xe BMW, khi chúng tôi t i thì v đang du l ch Singapore, con thì đi du h c M , m t năm h t ba m i ngàn M Kim ti n h c, ch a k chi phí ăn . Nghe mà gi t mình.

Theo cách anh nói chuy n thì Vi t Nam bây gi du h c t túc Pháp và Đ c nh m t phong trào cho các con ông l n. H c gi i hay không thì ch a rõ, nh ng mà đã là con c a nh ng ông l n thì ph i xu t ngo i, ph i du h c. Sang bên đó không h c đ c thì ch i m t th i gian, may m n ki m đ c ng i l y thì l i, không thì v .

Nghe anh nói, tôi nh đ n m t ca làm vi c c a mình M . Khi tôi đ n thăm t i gia cho m t s n ph đ c h ng Phi u Y T (Medical Coupon) tôi m i bi t đó là m t sinh viên Vi t Nam du h c t túc, có b u và l i. Cô là sinh viên du h c mà không nói đ c m t câu Anh Ng nào. Căn nhà cô thuê là m t apartment water front. Tôi h i ti n đầu mà cô tr ti n nhà thì đ c cô cho bi t căn apt. này cha m cô chuy n ti n sang mua, tr b ng ti n m t, cho m t ng i bà con có qu c t ch M đ ng tên. Nghe mà gi t mình, vì tôi bi t căn apartemen đó Seattle ít nh t là 400.000 M kim, b i g n sát m t h .

Khi có nh ng ng i gi u không rõ xu t x l i t c nh th thì ng i nghèo có xu t x r t rõ ràng. H s ng b ng nh ng món ti n ki m đ c hàng ngày r t khiêm t n. N u đi đ c theo b h Hoàn Ki m ta s luôn luôn b t g p nh ng ng i (m t c già, hay m t đ a tr đang tu i đi h c) bán vé s , ho c n c trà. Bán vé s thì l y vé c a nhà n c đi bán l i m i vé s giá có hai ngàn, không bi t l i đ c bao nhiêu? Trong khi đó giá m t gói xôi kho ng b n ngàn đ ng- m t M kim b ng 15.900 đ ng-

V n li ng c a ng i bán n c trà t t c ch c ch a đ n ba M kim: M t cái m trong cái khăn cũ k , vài cái ly th y tinh nh , năm ba cái k o l c, k o v ng. H ôm cái gia s n bán buôn đó trong vòng tay g y gu c, m i khách bên h . Hy v ng h ki m đ c m ăn cho m t ngày hôm đó.

Ngay trong khu ph có t p n p khách du l ch, th nh tho ng ta v n th y m t ng i gánh hai cái thúng h u nh ch ng có gì trong đó, ch có vài ba m hành, m y c su-hào, m y qu chanh đem đi bán. Ch c đây là nh ng th ki m đ c trong v n nhà. Ti n thu v may ra đ cho m t gói xôi, hay hai chi c bánh mì không nhân.

Có cô bé lên năm c m t ng chi c k o cao su l bán cho du khách, cô bé nh xú, đen thui, m nhách mà cái m t t i nh m t bông hoa M i Gi ch y theo con gái tôi, đ a cái k o ra m c c b ng th ti ng M ngô ng ng, th y v a bu n c i, v a t i nghi p. Cô con gái tôi trêu cho em c i b ng cách nói ti ng Vi t cũng ngô ng ng v i em và g n nh mu n b em lên, vì em bé xinh quá!

Ôi tu i th Vi t Nam ! Khi em l n lên, em s có c v ng gì?

Đi càng v□ mi□ n quē càng th□ y nh□ ng ng□□ i nghèo. □ nh□ ng n□ i ru□ ng n□□ c nh□ l□ i vào Tam C□ c, Bích Đ□ ng □ Ninh Bình hay Su□ i Trong, Su□ i Đ□ c □ Chùa H□□ ng thì nh□ ng ng□□ i dân quē v□ n ngām m□ t n□ a ng□□ i trong n□□ c nguyên ngày mò □ c, l□□ i tép ki□ m ăn.. M□ t kí tép kho□ ng hai ch□ c ngàn, ngām n□□ c nguyên ngày đ□□ c kho□ ng ba đ□ n năm kí, ki□ m đ□□ c 60.000 -100.000 đ□ ng cho nguyên m□ t gia đình b□ n năm ng□□ i, trong đó có c□ ti□ n h□ c cho con.

Tr□ con đi h□ c cho bi□ t đ□ c, bi□ t vi□ t r□ i ngh□ vì không có ti□ n tr□ ti□ p, l□ i đi ngām mình đ□□ i n□□ c gi□ ng cha m□ thôi. Su□ t m□ t đ□ i h□ ngām đ□□ i n□□ c. Ng□□ i chèo thuy□ n ch□ cho chúng tôi xem m□ t vài n□ m m□ chôn m□ t n□ a chìm đ□□ i n□□ c, nói là m□ c□ a nh□ ng ông bà c□ già su□ t đ□ i mò cua, xúc tép □ đây, h□ mu□ n con cháu h□ chôn mình nh□ th□ , vì h□ đã có câu: 'S□ ng ngām da, ch□ t ngām x□□ ng' đ□ ch□ đ□ i s□ ng g□ n li□ n v□ i n□ i v□ t v□ này.

Du khách Âu Châu đ□ vào Vi□ t Nam m□ t ngày m□ t đông h□ n, sau sau v□ kh□ ng b□ 11/9/2001. C□ n□□ c s□ ng v□ ngu□ n l□ i thu nh□ p đ□□ c c□ a du khách. Du khách n□□ c ngoài vào, mang theo bao s□ thay đ□ i. Vi□ t Ki□ u đóng m□ t vai trò không nh□ trong môi tr□□ ng này.

M□ i ng□□ i đem m□ t ít v□ cho thân nhân, giúp v□ n buôn bán, xây l□ i nhà c□ a, mai m□ i cho l□ y ch□ ng n□□ c ngoài. Cho nên ta th□ y có nh□ ng con h□ m l□ y l□ i, nghèo nàn t□ nhiên m□ c lên m□ t cái nhà hai ba, th□ m chí b□ n t□ ng. C□ a kính, c□ a s□ t đ□ ng cô đ□ n nh□ m□ t anh h□ sau khi vẫn hát. Nh□ ng cô gái đ□□ c tân trang t□ đ□ u đ□ n chân đ□ l□ y ch□ ng n□□ c ngoài, trông nh□ nh□ ng con búp b□ vô h□ n. Đã có m□ t s□ cô b□ ng lòng l□ y b□ t c□ ai, dù đó là anh c□ t c□ hay r□ a chén bên M□ , bên Úc. Ngay c□ m□ t anh ăn ti□ n tàn t□ t cũng v□ n l□ y. C□ l□ y đ□ đi đã, sang đó không □ đ□□ c thì b□ . Nh□ ng câu chuy□ n đó b□ y gi□ không có gì là m□ i l□ n□ a, ch□ có sang bên đó mà sau năm năm không b□ ch□ ng thì m□ i g□ i là 'L□ '. Ng□□ i không có thân nhân lo cho thì s□ r□ i vào b□ t c□ m□ t bàn tay không l□□ ng thi□ n nào đó, và đã x□ y ra bao nhiêu th□ m k□ ch. Ban đ□ u thì còn là chuy□ n th□□ ng tâm, sau đi đ□ n n□ i qu□ c nh□ c.

Nhi□ u cô gái quē l□ n lên trong c□ nh nghèo s□ làm b□ t c□ đ□ u gì, không đ□ n đo đ□ đ□□ c thoát ra c□ nh mò □ c, b□ t cua, làm ru□ ng. Cô □ t□ nh thì ch□ y theo nh□ ng nhu c□ u v□ t ch□ t và cũng m□ t ph□ n mu□ n có m□ t cu□ c s□ ng nhàn nh□ , không ph□ i v□ t l□ n v□ i đ□ i s□ ng xã h□ i khó khăn hi□ n t□ i, nên h□ không ng□ n ng□ i làm gái bao cho nh□ ng ng□□ i n□□ c ngoài.

Chúng tôi đã g□ p trên con đ□□ ng t□ B□ c vào Trung, ra Nam m□ t vài cô r□ t tr□ , kho□ ng 17 đ□ n 22 đi c□ p đôi v□ i nh□ ng ng□□ i đàn ông lu□ ng tu□ i n□□ c ngoài nh□ Th□ y Sĩ, Đ□ c, Pháp, Đ□ i Hàn, Đài Loan.v.v. Trên bãi bi□ n Phú Qu□ c n□ i chúng tôi t□ m, m□ t lúc chúng tôi g□ p ba ng□□ i Đ□ c đ□ ngoài sáu m□□ i tu□ i cùng t□ m v□ i ba cô gái Vi□ t r□ t tr□ . H□ ng□ i ngay □ m□ y cái v□ ng, và bàn ăn đ□□ i g□ c đ□ a c□ nh chúng tôi. H□ nói ti□ ng Anh v□ i m□ y cô, m□ y cô nói r□ t ít, ngoài l□ c, g□ t và c□□ i ròn r□ . M□ t lúc sau có thêm m□ t ng□□ i n□ a đ□ t m□ t cô đ□ n, h□ làm quen và nh□ p b□ n v□ i nhau. H□ ng□ i ngay c□ nh chúng tôi, nên dù không chú ý cũng nghe rõ ti□ ng nh□ ng ng□□ i đàn ông nói v□ i nhau:

- Gái □ đây hi□ n và đ□ b□ o h□ n gái Sài Gòn.

- S□ ng □ đây, c□ n bao nhiêu m□ t tháng, k□ c□ ti□ n tr□ cho m□ y cô này?

- R□ l□ m, ch□ đ□ năm trăm m□ kim thôi.

Hình □ nh m□ y ông già da nhăn nheo đó đùa r□ n d□□ i bi□ n v□ i m□ y cô má h□ ng còn l□ m t□ m m□ y cái m□ n d□ y thì, trông ch□ ng khác gì c□ nh ông n□ i, ông ngo□ i ra b□ i v□ i cháu. Th□ t đáng bu□ n!

Tôi nhìn sang con gái tôi, cô đang n□ m ph□ i n□ ng trong b□ áo t□ m, cu□ n ti□ u thuy□ t The memoirs of a Geisha úp trên m□ t, tôi th□ y cô th□ t là may m□ n bi□ t bao! Cô đ□□ c đi h□ c, cô□ có vi□ c làm t□ t□ , cô ki□ m s□ ng đ□□ c b□ ng ki□ n th□ c và lòng t□ tr□ ng. N□ u cô ch□ ng may sinh ra và l□ n lên trong m□ t cái làng, cái t□ nh nghèo nàn nào đó Vi□ t Nam, không đ□□ c đi h□ c đ□ n n□ i, đ□ n ch□ n, thì có gì b□ o đ□ m cô s□ không là m□ t trong nh□ ng cô gái đang b□ i l□ i d□□ i kia? Cái nghèo khó luôn luôn kéo theo cái b□ t h□ nh.

Gi□ a mệnh m□ ng s□ ng bi□ n, nhìn nh□ ng cô gái tr□ đang b□ i trong n□□ c, b□ ng nh□ ng cảnh đào Nh□ t Tân hi□ n ra trong trí tôi. Nh□ ng cảnh đào hi□ m hơi còn sót l□ i năm nay □ làng này vì ng□□ i ta đang cào x□ i đ□ t đ□ xây nh□ ng cao □ c trên đó. R□ i nh□ ng cô gái làng này không còn hoa đào đ□ bán, không còn đ□ t đ□ tr□ ng cúc, tr□ ng lay-□ n, tr□ ng hoa h□ ng n□ a. H□ s□ đi đâu và s□ làm gì đ□ s□ ng? H□ s□ l□ i ra nh□ ng bãi bi□ n v□ i nh□ ng ng□□ i đàn ông già nh□ ông n□ i hay sao?

Khu đ□ t c□ truy□ n tr□ ng hoa, n□ i ti□ ng v□ hoa đào Nh□ t Tân còn không c□ u đ□□ c, còn b□ san b□ ng đ□ xây cao □ c thì nh□ ng cô gái Nh□ t Tân có ai c□ n đ□ ý t□ i là h□ s□ trôi ra bi□ n hay đi v□ đâu!

Ng□□ i thanh niên hai m□□ i tám h□□ ng đ□ n tour cho chúng tôi than:

- T□ i con bây gi□ , nh□ ng ng□□ i l□ i t□ c th□ p, khó ki□ m v□ và ki□ m b□ l□ m. H□ c□ p v□ i ng□□ i n□□ c ngoài h□ t r□ i cô□ □ i!

Tôi h□ i.:

- Nh□ ng các cô □ mi□ n quê nh□ Phú Qu□ c này, thì làm sao g□ p đ□□ c nh□ ng ng□□ i du khác □ xa đ□ n, trong khi h□ l□ i không bi□ t ngo□ i ng□ ?

- D□ l□ m cô □ . C□ cô nào đi tr□□ c ki□ m đ□□ c m□ t ng□□ i thì l□ i ch□ đ□ n gi□ i thi□ u cho cô sau. M□ y ông du khách đó l□ i gi□ i thi□ u cho nhau. C□ cái đà này thì con gái Phú Qu□ c ch□ ng còn ai cho t□ i thanh niên chúng con □ đây n□ a. M□ y t□ nh mi□ n Tây bây gi□ cũng th□ h□ t, con gái h□ b□ đi Sài Gòn ki□ m s□ ng b□ ng cách làm gái bao c□

Anh ta nói nh□ m□ t ti□ ng than. Tôi ng□ i im nghe không bi□ t nên an □ i th□ nào.

□ Sài Gòn thì g□ p m□ y ng□□ i ch□ y taxi k□ l□ :

- Cô □ i! M□ y th□ ng cha Đ□ i Hàn bây gi□ nó khôn l□ m. Nó sang đây giành gi□ t c□ a Vi□ t Nam v□ a đàn bà v□ a ti□ n. Nó không c□ n bi□ t ti□ ng Vi□ t, nó b□ ti□ n ra thuê m□ t cái m□ t b□ ng, thuê bao

luôn mĩ t cô v đây đng trông tiĩ m (bán đ cho khách du lĩ ch) làm ngĩ i và làm v tĩ m thĩ i cho nó.. Cô ta đĩ c tr vại ba trăm đô mĩ t tháng là mĩ ng lĩ m rĩ i. Làm ăn mĩ t thĩ i gian vại ba năm thôi, hĩ t hĩ n, nó tr tiĩ m lĩ i, tr cô nhà quē ra đĩ ng, ôm tiĩ n v nĩ c. Mĩ y thng Đai Loan cũng vĩ y.

- Còn mĩ y ông già Viĩ t Kiĩ u nĩ a cô i! Đĩ n tuĩ i hĩ u trí rĩ i, v Viĩ t Nam kiĩ m mĩ t cô bĩ chĩ bĩ ng tuĩ i con gái, con dâu mình. Giĩ đĩ y, nhĩ mĩ t th v nhĩ , cho mĩ t tháng hai ba trăm đô la. Mĩ i năm đi, v hai, ba lĩ n hĩ ng th.. Cĩ m bĩ ng, tình bĩ ng đĩ n tĩ n miĩ ng. Trong khi iĩ ng không có iĩ đĩ thì các cô muĩ n làm gì thì làm, khi iĩ ng qua thì các cô phĩ i hoàn toàn phĩ ng sĩ ng là đĩ c rĩ i.

Anh nói thêm:

- Chuyĩ n này đĩ u đĩ u tĩ nhiĩ u năm nay rĩ i. Các cô rĩ nhau, đĩ t mĩ i cho nhau, Đĩ i Hàn giĩ i thiĩ u cho Đĩ i Hàn, Đai Loan giĩ i thiĩ u cho Đai Loan, Viĩ t Kiĩ u giĩ i thiĩ u cho Viĩ t Kiĩ u. Mĩ i ngĩ i mĩ t tiêu chuĩ n, mĩ t đĩ ch vĩ khác nhau. Ai cũng vui vĩ hài lòng cĩ .

Tôi nghe, mà lòng buĩ n ruĩ i ruĩ i. Có lĩ nhĩ ng phĩ nĩ chĩ n cuĩ c sng này hĩ thĩ y còn hĩ n là phĩ i sang Đai Loan làm nô lĩ cho cĩ mĩ t gia đĩnh, hay bĩ bán vào nhĩ ng nĩ i hĩ không hĩ lĩ a chĩ n. Tôi nhĩ đĩ n mĩ t bĩ n tin đĩ c đĩ c iĩ báo trong nĩ c vĩ mĩ t ngĩ i đĩn bà Viĩ t Nam muĩ n sang Đai Loan kiĩ m tiĩ n giúp gia đĩnh. Hai vĩ chĩ ng vay mĩĩ n mĩ t sĩ tiĩ n mĩĩ i ngàn mĩ kim đĩ đĩ c sang bên đó làm công nhĩn, hay iĩ mĩĩ n gì đó qua trung gian môi giĩ i. Không biĩ t vĩ mĩ t lý do đau thĩĩ ng, tĩ i nhĩ c nào, ngĩ i vĩ đã không cho chĩ ng biĩ t, âm thĩ m chĩ u đĩ ng rĩ i đi đĩ n chĩ tĩ tĩ chĩ t. Ngĩĩ i chĩ ng vĩ a đau đĩ n vĩ a bĩ món nĩ mĩĩ i ngàn mĩ kim hĩ i thức, tĩ tĩ chĩ t theo vĩ, đĩ lĩ i mĩ y đĩ a con thĩ .

Thĩ hĩ i có bĩ n tin nào đau thĩĩ ng hĩ n bĩ n tin này!

Trong khi đó thì iĩ mĩ t mĩ t khác cĩ a xã hĩ i, nhĩ ng cô gái cĩ a cĩ Sài Gòn, Hà Nĩ i bĩy giĩ sng rĩ t là thĩ i thĩĩ ng. Hĩ đi làm nhĩ ng công vĩĩ c vĩn phòng chĩ đĩ lĩ y danh nghĩa đi làm, hĩ có mĩ t nguĩ n lĩ i tĩ c iĩ đĩu đó cung cĩ p chuyĩ n tiêu pha ăn, mĩ c hàng ngày cho hĩ mình không biĩ t. Hĩ rĩ t giĩ i vĩ lĩnh vĩ c tìm bĩ n Viĩ t Kiĩ u trên mĩ ng. Mĩ i tĩ i ngĩ i hàng giĩ đĩ chat vĩ i mĩ t ai đó, rĩ i đĩ a đĩ n hò hĩ n. Mĩ t cĩ u Viĩ t Kiĩ u iĩ Mĩ hay Úc, trĩĩ c khi vĩ Viĩ t Nam, có thĩ tìm trên mĩ ng cho mình mĩ t cô bĩ ra tĩ n phi trĩĩ ng đĩn. Cô ta nói tiĩ ng Anh tĩĩ ng đĩ i, hĩĩ ng đĩ n các đĩ ch vĩ ăn chĩ i, cô chĩ bĩ o tĩ n tình và cho cĩ u cái cĩ m tĩĩ ng là cô không đĩ n vĩ tiĩ n cĩ a cĩ u (cô có tiĩ n rĩ i!) cô sĩ n sàng mĩ i cĩ u vĩ nĩ i cô iĩ thay vĩ iĩ khách sng (tình cho không, biĩ u không), cô hiĩ n lành, chiĩ u chuĩng hĩ t mình, rĩ i cô cho cĩ u biĩ t cha mĩ cô là nhĩ ng ngĩĩ i có đĩ a vĩ trong xã hĩ i, cô mĩ i cĩ u ra Bĩ c hay lên Đai Lĩ t, hoĩ c Nha Trang gĩ p hĩ . Trong khi chuyĩ n trò, cô thĩĩ ng nói là 'Em không thích sng iĩ Mĩ', cô cho cĩ u cái cĩ m tĩĩ ng cĩ u là ngĩĩ i

may m□ n, g□ p đ□□ c m□ t cô không gi□ ng nh□ ng cô mà tr□□ c đây c□ u th□□ ng nghe t□ . Có th□ c□ u Vi□ t Ki□ u này s□ g□ p ông b□ c□ a cô b□ là m□ t K□ S□ nhà n□□ c hay m□ t ông bác sĩ th□ t (M□ t bác sĩ xu□ t thân là y tá và đ□□ c thăng bác sĩ nh□ tu□ i đ□ ng thâm niên). Và cô 'không thích s□ ng □ M□ đầu' ch□ có nghĩa là c□ u l□ y cô r□ i c□ u s□ □ l□ i Vi□ t Nam , và cô có c□ h□ i vào qu□ c t□ ch M□ . Có tr□ i mà bi□ t nh□ ng gì s□ s□ y ra sau t□ m màn sân kh□ u này.

Nh□ ng v□ k□ ch này hi□ n nay đang di□ n ra th□□ ng xuyên □ Vi□ t Nam . Nh□ ng ng□□ i thân quen □ Vi□ t Nam ch□ bi□ t đ□ n dò:

- Cháu coi ch□ ng đ□ y, gái Vi□ t bây gi□ có c□ ngàn chiêu, không bi□ t đ□□ ng nào mà đ□ đầu.

Tôi đ□□ c nghe k□ , còn m□ t ph□□ ng cách ki□ m ch□ ng n□□ c ngoài cao h□ n th□ n□ a là các cô con ông l□ n th□ thi□ t, có đăng ký tên trong nh□ ng cái bar sang tr□ ng. Khi ch□ nhân th□ y có m□ t đám khách Vi□ t Ki□ u tr□ nào, thu□ c lo□ i m□ t mũi sáng s□ a, l□ ch s□ , h□ c th□ c, ăn xài sang vào bar là l□ p t□ c h□ thu đ□ n chi□ n tr□□ ng, đ□ p h□ t nh□ ng cô t□ m th□□ ng đang làm vi□ c □ đó, g□ i nh□ ng cô gái con các ông l□ n trong danh sách đ□ n. Các cô ăn nói l□ ch s□ , có h□ c đ□ n làm quen chuy□ n trò v□ i khách, và sau m□ t bu□ i t□ i, nhi□ u c□ u đã đ□□ c m□ i v□ nhà, gi□ i thi□ u v□ i gia đình. Nhà sang tr□ ng, có xe h□ i, và tài x□ riêng, cha m□ ni□ m n□ đón ti□ p. H□ i ra thì đ□□ c bi□ t cha m□ các cô toàn là nh□ ng nhân viên cao c□ p c□ a chính quy□ n c□ . Nh□ ng c□ u đ□□ c m□ i này, ch□ c ch□ n s□ quay l□ i và k□ t thân cùng cô gái. M□ i vi□ c k□ ti□ p thì ch□ có Tr□ i m□ i bi□ t là s□ đ□□ c x□ p đ□ t nh□ th□ nào.

Ồi! Nh□ ng chuy□ n quê nhà thì nói sao cho h□ t. Chuy□ n vui thì qua mau, chuy□ n buồn thì □ l□ i. M□ i l□ n v□ là m□ t l□ n xót xa. C□ nh□ lòng thôi không v□ n□ a. Th□ mà m□ t hai năm sau, ngu□ i ngoai m□ t chút l□ i thu x□ p quay v□ .

Hà N□ i b□ ng dung nhan đ□ i khác nh□ nh□ ng c□ n Gió Mùa Đông B□ c. Thanh niên, thi□ u n□ gi□ u trong chi□ c áo len, áo d□ , nh□ ng m□ □□ c lãng m□ n c□ a mình. H□ khoác tay nhau ng□ i xu□ ng nh□ ng quán ăn đ□ n s□ ngay □ v□ a hè. Chuy□ n tay nhau nh□ ng chén l□ c tào xá, bánh trôi, bánh chay. H□ ăn b□ ng m□ m□ ng c□ a tu□ i tr□ , ăn b□ ng hoang mang c□ a nh□ ng ngày cu□ i năm, ăn b□ ng nôn nao c□ a mùa xuân đang t□ i. Gió lãng m□ n, gió phiêu du, gió làm g□ y nh□ ng con ph□ , làm trái tim đ□ p đ□ u dằng và làm nh□ ng bài th□ b□ ng nghiêng xu□ ng, n□ m sát vào nh□ ng chi□ c lá cu□ i đông.

Bây gi□ ng□ i đây nh□ Gió Mùa Đông B□ c, mu□ n khóc.

V□ Sài Gòn đ□ đ□□ c chen lách gi□ a nh□ ng đám xe c□ , nh□ t là xe g□ n máy. Đ□ nhìn khói b□ i mù đ□□ ng, nghe nh□ ng ti□ ng g□ i nhau □ i □ i, nh□ ng ti□ ng rao hàng, hòa vào gi□ a ti□ ng xe n□ , ti□ ng còi xe inh □ i. Đ□ trong lúc chen l□ n gi□ a dòng ng□□ i, dòng xe, th□ nh tho□ ng l□ i nhìn cái b□ ng tên đ□□ ng l□ ho□ c, c□ đoán ra tr□□ c đây là đ□□ ng gì? R□ i ch□ t nghe đau nhói trong ng□ c v□ m□ t k□ ni□□ m thân yêu cũ □ con đ□□ ng mình đang đi. N□□ c m□ t □ a ra, hình dung l□ i m□ t bu□ i chi□ u êm □ đã xa l□ m r□ i.

Tình đã quan san t□ đáy m□ t (Đình Hùng)

V□ đ□ l□ i đi xu□ ng máy nguyên ngày trên Ti□ n Giang, ghé vào nh□ ng r□ ch, ch□ ng□□ i dân làm

bánh trắng, làm k□ o d□ a, đan võng, đan gi□ , đ□ đ□□ c ng□ m nh□ ng ng□□ i dân mi□ m Nam gi□ n d□ , ch□ t phác, nhìn nh□ ng v□ t v□ c□ a ng□□ i m□ , ng□□ i cha:

□□ Quê h□□ ng là cây c□ u kh□

□□□□□□□□□□ kh□ ng khiu nh□ cánh tay cha

□□□□□□□□□□ quê h□□ ng gánh hàng n□ ng trĩu

□□□□□□□□□□ m□ v□ t□ t□ ch□ xa

□□□□□□□□□□ quê h□□ ng áo bà ba tr□ ng

□□□□□□□□□□ khăn lau l□ m□ v□ t vai

□□□□□□□□□□ quê h□□ ng m□ hôi cha đ□

□□□□□□□□□□ cho con mi□ ng ng□ t mi□ ng búi. (tmt)

□

V□ đ□ đi ra B□ c, lên t□ n Yên Bái, đ□ n ngôi nhà sát bên sông H□ ng c□ a ng□□ i anh h□ , đ□□ c soi m□ t trong thau n□□ c mức lên □ lòng sông, có phù sa l□ ng h□ ng đáy ch□ u. Đ□□ c ng□ i trong m□ t cái b□ p còn đùn c□ i, bắm đ□ y b□ hóng, đ□□ c dùng gáo mức n□□ c, đ□□ c ăn măng trúc, măng mai. Nh□ v□ câu th□ cũ trong bài Tr□ n Th□ L□ u Đ□ n:

Chém tre đ□ n g□ trên ngàn

□□□□□□□□□□ H□ u thân h□ u kh□ phàn nàn cùng ai

□□□□□□□□□□ M□ ng ăn măng trúc, măng mai

□□□□□□□□□□ Nh□ ng giang cùng n□ a l□ y ai b□ n cùng

□

V□ đ□ đ□□ c chen chân đi trong ph□ c□ Hà N□ i nh□ h□ p, có rác và c□ ng trên t□ ng b□□ c đi, đ□□ c đi trong n□ ng, trong gió Hà N□ i nh□ l□ i th□ a □ u th□ , ng□ ngác đi qua nhà th□ x□ a nh□ đ□ a bé tan L□ ra, l□ c m□ :

Lâu l□ m em m□ i v□ Hà N□ i

□□□□□□□□□□ đi trên viên g□ ch tu□ i th□ ngây

□□□□□□□□□□ gió mùa đông b□ c làm em khóc

□□□□□□□□□□ Hà N□ i, anh □ i ph□ r□ t g□ y! (tmt)

M□ y ngày hôm nay Hà N□ i l□ nh, Hà N□ i vào T□ t, Hà N□ i ch□ y ủa ra ph□ mua áo □ m, gió mùa đông b□ c th□ i v□ t áo bay tung, hai m□ con đi sát vào nhau, chen chân trong khu ch□ đêm trong ph□ c□ . C□ m t□□ ng h□□ ng v□ c□ a m□ t ngày cu□ i đông đang tan trong c□ mình nh□ nh□ ng câu th□ :

Hà N□ i r□ nhau mua áo □ m

□□□□□□□□□□ gió mùa đông b□ c th□ i qua len

□□□□□□□□□□ khăn san quàng v□ i vào c□ gió

□□□□□□□□□□ trên vai m□ t ch□ c lá r□ i nghiêng (tmt)

Ng□□ i, xe, hàng quà hai bên v□ đ□□ ng cùng đan vào nhau, g□ n nh□ d□ m lên chân nhau. Hàng Đào v□ i nh□ ng c□ a ti□ m sang tr□ ng bán qu□ n áo t□ l□ a cho du khách, Hàng B□ c l□ p lánh nh□ ng vòng vàng nh□ ng xuy□ n b□ c, và ki□ ng tr□ m, Hàng Mã m□ t m□ u đ□ đ□ n căng t□ ng m□ ch máu c□ a đèn l□ ng, giầy pháo gi□ , vàng mã. Ng□□ i ta đ□ xô đi mua v□ đ□ đ□ t cho ông Táo lên tr□ i. C□ th□ đi theo dòng ng□□ i, hai m□ con b□ p b□ nh trôi.

Ba mươi năm sống ở Miền mà vẫn chưa nhận được quê hương

Tên: Trần Minh Tú

Th: 13/04/2009, 22:27

Xin chào nhau giữa con đường

Đông phương mùa xuân phía trước miền trước phía sau
(Bùi Giáng)

Đúng là mùa xuân đang về trước mắt cho con gái và sau lưng là cánh cửa miền trước cửa đời sống mà người mẹ đã đi qua.